

TARYBOS DIREKTYVA 2004/114/EB

2004 m. gruodžio 13 d.

dėl trečiosios šalies piliečių įleidimo studijų, mokinių mainų, neatlygintino stažavimosi ar savanoriškos tarnybos tikslais sąlygų

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 63 straipsnio pirmos pastraipos 3 punkto a papunktį ir 4 punktą,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,atsižvelgdama į Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi:

(1) Siekiant palaipsniui sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, Sutartyje numatomos priemonės, kurias reikia priimti prieglobsčio, imigracijos ir trečiosios šalies piliečių teisių apsaugos srityse.

(2) Sutartyje numatoma, kad Taryba turi priimti priemones dėl imigracijos politikos, susijusias su atvykimo ir gyvenimo sąlygomis, bei ilgalaikių vizų ir leidimų gyventi išdavimo tvarkos valstybėse narėse standartus.

(3) 1999 m. spalio 15 – 16 d. įvykusiame specialiaame susitikime Tampereje Europos Vadovų Taryba pripažino būtinybę suderinti nacionalinius teisės aktus dėl trečiosios šalies piliečių įleidimo ir gyvenimo sąlygų ir paprašė Tarybos sparčiau priimti sprendimus, remiantis Komisijos pasiūlymais.

(4) Šioje direktyvoje gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje.

(5) Valstybės narės turėtų įgyvendinti šios direktyvos nuostatas nediskriminuodamos dėl asmens lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.

(6) Vienas iš Bendrijos veiklos švietimo srityje tikslų – skatinti veiklą visoje Europoje, kad ji būtų aukšto lygio studijų ir profesinio mokymo centras. Pagrindinis šios strategijos veiksnys – skatinti trečiosios šalies piliečius atvykti į Bendriją studijuoti. Valstybių narių nacionalinės teisės aktų dėl atvykimo ir gyvenimo sąlygų suderinimas yra jos dalis.

(7) Šioje direktyvoje nustatytais tikslais migracija, kuri, kaip apibrėžiama, yra laikina ir nepriklauso nuo padėties priimančiosios valstybės narės darbo rinkoje, abipusiai praturtina atitinkamus migrantus, jų kilmės šalių ir priimančiąją valstybę narę bei prisideda skatinant geresnį kultūrų tarpusavio pažinimą.

(8) Terminas „įleidimas“ apima trečiosios šalies piliečių atvykimą ir gyvenimą šioje direktyvoje nustatytais tikslais.

(9) Naujos Bendrijos taisyklės remiasi studento, stažuotojo, švietimo įstaigos ir savanorio apibrėžimais, kurie jau naudojami Bendrijos teisėje, ypač įvairiose Bendrijos programose, skatinančiose atitinkamų asmenų judėjimą (Socrates, Europos savanoriška tarnyba ir t.t.).

(10) Studentų, kuriems taikoma ši direktyva, parengiamųjų kursų trukmę ir kitas sąlygas turėtų nustatyti valstybės narės pagal savo nacionalinės teisės aktus.

(11) Ši direktyva netaikoma trečiosios šalies piliečiams, patenkantiems į neatlygintinai dirbančių stažuotojų ir savanorių kategorijas, kurie dėl veiklos pobūdžio ar gaunamos kompensacijos arba atlyginimo pagal nacionalinės teisės aktus laikomi darbuotojais. Trečiosios šalies piliečių, kurie ketina dalyvauti specializuotose medicinos studijose, įleidimo sąlygas turėtų nustatyti valstybės narės.

(12) Studento priėmimo į aukštojo mokslo įstaigą įrodymu, be kitokių galimų variantų, galėtų būti jo priėmimą patvirtinantis raštas ar pažyma.

(13) Vertinant, ar turima pakankamai lėšų, gali būti atsižvelgiama į stipendijas.

⁽¹⁾ OL C 68 E, 2004 3 18, p. 107.

⁽²⁾ OL C 133, 2003 6 6, p. 29.

⁽³⁾ OL C 244, 2003 10 10, p. 5.

- (14) Priimti asmenį šioje direktyvoje nustatytais tikslais gali būti atsisakyta dėl deramai pagrįstų priežasčių. Visų pirma, valstybė narė gali atsisakyti priimti asmenį, jei, remdamasi faktais pagrįstu įvertinimu, ji mano, kad atitinkamas trečiosios šalies pilietis kelia potencialią grėsmę viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui. Į viešosios tvarkos sąvoką gali įeiti teistumas už sunkių nusikaltimų. Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad viešosios tvarkos ir visuomenės saugumo sąvoka taip pat apima atvejus, kai trečiosios šalies pilietis priklauso ar priklausė terorizmą remiančiam susivienijimui, remia ar rėmė tokį susivienijimą arba turi ar turėjo ekstremistinių siekių.
- (15) Iškilus abejonėms dėl prašymo priimti pagrindimo, valstybėms narėms reikėtų suteikti galimybę reikalauti visų įrodymų, kurių reikia jo vientisumui įvertinti, ypač remiantis pareiškėjo pasirinktomis studijomis, siekiant kovoti su piktnaudžiavimu šioje direktyvoje nustatyta tvarka ir netinkamu jos taikymu.
- (16) Siekiant skatinti judėjimą į Bendriją ir Bendrijos viduje šioje direktyvoje nustatytais tikslais, keliose valstybėse narėse studijuojantiems trečiosios šalies piliečiams turi būti sudarytos sąlygos judėti, taip pat supaprastintas Bendrijos programose dalyvaujančių trečiosios šalies piliečių įleidimas.
- (17) Valstybėms narėms reikėtų suteikti galimybę laiku išduoti leidimą gyventi arba vizą, jei leidimus gyventi jos išduoda tik savo teritorijoje, siekiant sudaryti sąlygas asmeniui pirmą kartą atvykti į jų teritoriją.
- (18) Kad studentai, kurie yra trečiosios šalies piliečiai, galėtų padengti dalį savo studijų lėšų, jiems turėtų būti suteikta galimybė patekti į darbo rinką, vadovaujantis šioje direktyvoje išdėstytomis sąlygomis. Studentų patekimo į darbo rinką principas pagal šioje direktyvoje išdėstytas sąlygas turėtų būti bendra taisyklė; tačiau išimtinėmis aplinkybėmis valstybėms narėms reikėtų suteikti galimybę atsižvelgti į savo nacionalinių darbo rinkų padėtį.
- (19) Išankstinio leidimo sąvoka apima leidimų dirbti išdavimą studentams, kurie nori vykdyti ekonominę veiklą.
- (20) Ši direktyva neturi įtakos nacionalinės teisės aktams darbo ne visą darbo dieną srityje.
- (21) Turėtų būti priimta nuostata dėl pagreitinotos įleidimo tvarkos studijų ar mokinių mainų programų, kurias vykdo pripažintos valstybių narių organizacijos, atveju.
- (22) Kiekviena valstybė narė turėtų užtikrinti, kad plačiai visuomenei, ypač internete, būtų teikiama kiek įmanoma daugiau reguliariai atnaujinamos informacijos, susijusios su šioje direktyvoje nurodytomis įstaigomis, mokymo kursais, į kuriuos gali būti priimti trečiosios šalies piliečiai, ir atvykimo bei gyvenimo jos teritorijoje šiais tikslais sąlygomis ir tvarka.
- (23) Ši direktyva jokiais aplinkybėmis neturėtų daryti įtakos 2002 m. birželio 13 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1030/2002, nustatančio vienodą leidimų gyventi trečiosios šalies piliečiams formą ⁽¹⁾, taikymui.
- (24) Kadangi šios direktyvos tikslo, t.y. nustatyti trečiosios šalies piliečių įleidimo studijų, mokinių mainų, neatlygintino stažavimosi ar savanoriškos tarnybos tikslais sąlygas, valstybės narės negali deramai pasiekti, ir kadangi, dėl jos masto arba poveikio, tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemonės. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (25) Kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties Protokolo dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos 1 ir 2 straipsniuose, ir nepažeidžiant minėto protokolo 4 straipsnio, šios valstybės narės nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra joms privaloma ar taikytina.
- (26) Kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties Protokolo dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsniuose, Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikytina,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šios direktyvos tikslas yra nustatyti:

- a) trečiosios šalies piliečių įleidimo į valstybių narių teritoriją ilgesniam nei trijų mėnesių laikotarpiui studijų, mokinių mainų, neatlygintino stažavimosi ar savanoriškos tarnybos tikslais sąlygas;
- b) taisyklės dėl trečiosios šalies piliečių įleidimo šiems tikslams į valstybių narių teritoriją tvarkos.

⁽¹⁾ OL L 157, 2002 6 15, p. 1.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

- a) „trečiosios šalies pilietis“ – tai bet kuris asmuo, kuris nėra Europos Sąjungos pilietis, kaip apibrėžta Sutarties 17 straipsnio 1 dalyje;
- b) „studentas“ – tai trečiosios šalies pilietis, priimtas į aukštojo mokslo įstaigą ir į valstybės narės teritoriją užsiimti savo pagrindine veikla – dieninėmis studijomis, suteikiančiomis valstybės narės pripažįstamą aukštojo mokslo kvalifikaciją, įskaitant diplomus, pažymėjimus arba daktaro laipsnius, gaunamus aukštojo mokslo įstaigoje, kuri pagal savo šalies nacionalinės teisės aktus gali rengti tokioms studijoms skirtus parengiamuosius kursus;
- c) „mokinys“ – tai trečiosios šalies pilietis, priimtas į valstybės narės teritoriją mokytis pagal pripažįstamą viduriniojo mokslo programą pagal mainų programą, kurią vykdo pagal atitinkamos valstybės narės teisės aktus ar administracinę praktiką pripažinta organizacija;
- d) „neatlygintinas stažuotojas“ – tai trečiosios šalies pilietis, priimtas į valstybės narės teritoriją neatlygintino stažavimosi laikotarpiui pagal jos nacionalinės teisės aktus;
- e) „įstaiga“ – tai valstybinė arba privati įstaiga, kuri pripažinta priimančiosios valstybės narės ir/arba kurios studijos yra pripažįstamos vadovaujantis nacionalinės teisės aktais arba administracine praktika šioje direktyvoje nustatytais tikslais;
- f) „savanoriškos tarnybos programa“ – tai praktinio solidarumo veiksmų programa, paremta valstybės arba Bendrijos programa, kuria siekiama bendro intereso tikslų;
- g) „leidimas gyventi“ – tai valstybės narės valdžios institucijų išduotas leidimas, leidžiantis trečiosios šalies piliečiui teisėtai būti jos teritorijoje remiantis Reglamento (EB) Nr. 1030/20021 straipsnio 2 dalies a punktu.

3 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma trečiosios šalies piliečiams, kurie kreipiasi dėl įleidimo į valstybės narės teritoriją studijų tikslais.

Valstybės narės taip pat gali nuspręsti taikyti šią direktyvą trečiosios šalies piliečiams, kurie kreipiasi dėl įleidimo mokinių mainų, neatlygintino stažavimosi ar savanoriškos tarnybos tikslais.

2. Ši direktyva netaikoma:

- a) trečiosios šalies piliečiams, kurie gyvena valstybėje narėje kaip prieglobsčio prašytojai arba kurie naudojami papildoma apsauga arba kuriems taikomos laikinos apsaugos schemos;
- b) trečiosios šalies piliečiams, kurių išsiuntimas buvo sustabdytas dėl faktinių ar teisinių priežasčių;
- c) trečiosios šalies piliečiams, kurie yra Sąjungos piliečių, kurie naudojami laisvo asmenų judėjimo Bendrijoje teise, šeimos nariai;
- d) trečiosios šalies piliečiams, kurie turi ilgalaikio gyventojų statusą valstybėje narėje pagal 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyvą 2003/109/EB dėl trečiosios šalies piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso ⁽¹⁾ ir naudojami teise gyventi kitoje valstybėje narėje, kad studijuotų arba įgytų profesinį išsilavinimą;
- e) trečiosios šalies piliečiams, pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinės teisės aktus laikomiems darbuotojais arba sava-rankiškai dirbančiais asmenimis.

4 straipsnis

Palankesnės nuostatos

1. Ši direktyva nepažeidžia palankesnių nuostatų:

- a) dvišaliuose arba daugiašaliuose Bendrijos arba Bendrijos bei jos valstybių narių ir vienos arba kelių trečiųjų šalių susitarimuose; arba
- b) dvišaliuose arba daugiašaliuose vienos ar kelių valstybių narių ir vienos ar kelių trečiųjų šalių susitarimuose.

2. Ši direktyva nepažeidžia valstybių narių teisės priimti arba toliau taikyti nuostatas, kurios yra palankesnės asmenims, kuriems ji taikoma.

II SKYRIUS

ĮLEIDIMO SĄLYGOS

5 straipsnis

Principas

Priimant trečiosios šalies pilietį pagal šią direktyvą patikrinami dokumentais paremti įrodymai, kad jis atitinka 6 straipsnyje ir, priklausomai nuo to, kuris straipsnis taikomas atitinkamai kategorijai, 7-11 straipsniuose nustatytas sąlygas.

⁽¹⁾ OL L 16, 2004 1 23, p. 44.

6 straipsnis

Bendrosios sąlygos

1. Trečiosios šalies pilietis, kuris kreipiasi dėl įleidimo 7-11 straipsniuose nurodytais tikslais:

- a) pateikia nacionalinės teisės aktuose nustatytą galiojantį kelionės dokumentą. Valstybės narės gali reikalauti, kad kelionės dokumento galiojimo laikas apimtų bent jau numatomo buvimo laikotarpį;
- b) pateikia tėvų sutikimą numatomam buvimui, jei jis pagal priimančiosios valstybės narės nacionalinės teisės aktus yra nepilnametis;
- c) turi sveikatos draudimą nuo visų rizikų, nuo kurių paprastai draudžiami atitinkamos valstybės narės piliečiai;
- d) nėra laikomas keliančiu grėsmę viešajai tvarkai, visuomenės saugumui ar sveikatai;
- e) pateikia įrodymą, jei to reikalauja valstybė narė, kad jis sumokėjo mokestį už prašymo tvarkymą pagal 20 straipsnį.

2. Valstybės narės supaprastina dalyvaujančių Bendrijos programose trečiosios šalies piliečių, kuriems taikomi 7-11 straipsniai, įleidimo tvarką, skatinant mobilumą į Bendriją arba jos viduje.

7 straipsnis

Specialiosios sąlygos studentams

1. Be 6 straipsnyje numatytų bendrųjų sąlygų, trečiosios šalies pilietis, kuris kreipiasi dėl įleidimo studijų tikslais:

- a) turi būti aukštojo mokslo įstaigos priimtas mokytis pagal studijų programą;
- b) pateikia valstybės narės reikalaujamus įrodymus, kad buvimo joje laikotarpiu jis turės pakankamai lėšų pragyvenimui, studijoms ir grįžimo kelionės išlaidoms padengti. Valstybės narės viešai skelbia apie mėnesinių lėšų minimumą, reikalingą šios nuostatos taikymo tikslais, neužkertant kelio individualiam kiekvieno atvejo nagrinėjimui;
- c) pateikia įrodymus apie pakankamas kalbos, kuria studentas mokysis, žinias, jei to reikalauja valstybė narė;
- d) pateikia įrodymus, jei to reikalauja valstybė narė, kad jis sumokėjo įstaigos imamus mokesčius.

2. Studentai, kurie automatiškai, dėl įstojimo į įstaigą, draudžiami sveikatos draudimu nuo visų rizikų, nuo kurių paprastai draudžiami atitinkamos valstybės narės piliečiai, laikomi atitinkančiais 6 straipsnio 1 dalies c punkto sąlygą.

8 straipsnis

Studentų mobilumas

1. Nepažeidžiant 12 straipsnio 2 dalies, 16 straipsnio ir 18 straipsnio 2 dalies, trečiosios šalies pilietis, kuris jau priimtas studijuoti ir kreipiasi dėl dalies jau prasidėjusių studijų tęsimo kitoje valstybėje narėje ar jų papildymo susijusiomis studijomis kitoje valstybėje narėje, priimamas į pastarąją valstybę narę per laikotarpį, kuris nesudaro kliūčių atitinkamoms studijoms, tuo pačiu suteikiant kompetentingoms institucijoms pakankamai laiko prašymui nagrinėti, jeigu jis:

- a) atitinka 6 ir 7 straipsniuose nustatytas sąlygas tos valstybės narės atžvilgiu; ir
- b) kartu su prašymu priimti išsiuntė dokumentais pagrįstus įrodymus apie savo pažangumą ir apie tai, kad studijos, kurias jis nori tęsti, tikrai atitinka jo baigtas studijas; ir
- c) dalyvauja Bendrijos arba dvišalėje mainų programoje ar buvo priimtas studijuoti valstybėje narėje ne trumpiau kaip dvejiems metams.

2. 1 dalies c punkte nurodyti reikalavimai netaikomi tuo atveju, jei studentas pagal savo studijų programą privalo dalį studijų lankyti kitos valstybės narės įstaigoje.

3. Pirmosios valstybės narės kompetentingos institucijos kitos valstybės narės kompetentingų institucijų prašymu pateikia atitinkamą informaciją apie studento buvimą pirmosios valstybės narės teritorijoje.

9 straipsnis

Specialiosios sąlygos mokiniams

1. Atsižvelgiant į 3 straipsnį, trečiosios šalies pilietis, kuris kreipiasi dėl įleidimo pagal mokinių mainų programą, be 6 straipsnyje numatytų bendrųjų sąlygų:

- a) turi būti nejaunesnio kaip minimalus ir nevyresnio kaip maksimalus atitinkamos valstybės narės nustatytas amžius;
- b) pateikia priėmimo į vidurinio ugdymo įstaigą įrodymus;

- c) pateikia įrodymus apie dalyvavimą pagal atitinkamos valstybės narės teisės aktus ar administracinę praktiką tam tikslui pripažintos organizacijos vykdomoje pripažintoje mokinių mainų programoje;
- d) pateikia įrodymus, kad mokinių mainus vykdomi organizacija prisiima atsakomybę už jų visą buvimo atitinkamos valstybės narės teritorijoje laikotarpį, visų pirma susijusių su pragyvenimo, mokymosi, sveikatos priežiūros ir grįžimo kelionės išlaidomis;
- e) apgyvendinamas visą jo buvimo laikotarpį šeimoje, kuri tenkina atitinkamos valstybės narės nustatytas sąlygas ir yra parinkta pagal mokinių mainų programos, kurioje jis dalyvauja, taisykles.

2. Valstybės narės gali nuspręsti įleisti mainų programoje dalyvaujančius mokinius tik iš tų trečiųjų šalių, kurios numato tą pačią galimybę jų pačių piliečiams.

10 straipsnis

Specialiosios sąlygos neatlygintiems stažuotojams

Atsižvelgiant į 3 straipsnį, trečiosios šalies pilietis, kuris kreipiasi dėl įleidimo neatlygintino stažavimosi tikslais, be 6 straipsnyje numatytų bendrųjų sąlygų:

- a) turi būti pasirašęs mokymo susitarimą, prireikęs patvirtintą atitinkamos valdžios institucijos atitinkamoje valstybėje narėje pagal jos teisės aktus ar administracinę praktiką, dėl neatlygintino paskyrimo į valstybinio ar privataus sektoriaus įmonę arba profesinio mokymo įstaigą, pripažintą valstybės narės pagal jos teisės aktus ar administracinę praktiką;
- b) pateikia valstybės narės reikalaujamus įrodymus, kad savo buvimo šalyje laikotarpiu jis turės pakankamai lėšų pragyvenimui, mokymuisi ir grįžimo kelionės išlaidoms padengti. Valstybės narės viešai skelbia apie mėnesinių lėšų minimumą, reikalingą šios nuostatos taikymo tikslais, neužkertant kelio individualiam kiekvieno atvejo nagrinėjimui;
- c) bus apmokomas kalbos pagrindų, kad įgytų paskyrimui reikiamų žinių, jei to reikalauja valstybė narė.

11 straipsnis

Specialiosios sąlygos savanoriams

Atsižvelgiant į 3 straipsnį, trečiosios šalies pilietis, kuris kreipiasi dėl įleidimo pagal savanoriškos tarnybos programą, be 6 straipsnyje numatytų bendrųjų sąlygų:

- a) turi būti ne jaunesnio kaip minimalus ir ne vyresnio kaip maksimalus atitinkamos valstybės narės nustatytas amžius;
- b) pateikia susitarimą su atitinkamos valstybės narės už savanoriškos tarnybos programą, kurioje jis dalyvauja, atsakinga organizacija, kurioje nurodomos užduotys, sąlygos,

kuriomis prižiūrima, kaip jis atlieka tas užduotis, darbo valandos, turimos lėšos jo kelionės, pragyvenimo, apgyvendinimo išlaidoms padengti ir kišenpinigiai jo buvimo metu bei, prireikus, mokymas, kuris jam bus suteiktas, kad padėti atlikti tarnybą;

- c) pateikia įrodymus, kad už savanoriškos tarnybos programą, kurioje jis dalyvauja, atsakinga organizacija sumokėjo už civilinės atsakomybės draudimą ir prisiima visą atsakomybę už jų jo buvimo metu, visų pirma susijusių su jo pragyvenimo, sveikatos priežiūros ir grįžimo kelionės išlaidomis;
- d) ir, jei to konkrečiai reikalauja priimančioji valstybė narė, išklauso tos valstybės narės kalbos, istorijos bei politinės ir socialinės struktūros įvadą.

III SKYRIUS

LEIDIMAI GYVENTI

12 straipsnis

Studentams išduodamas leidimas gyventi

1. Leidimas gyventi studentui išduodamas ne mažiau kaip vieneriems metams ir pratęsiamas, jei leidimo turėtojas toliau tenkina 6 ir 7 straipsniuose numatytas sąlygas. Jeigu studijų trukmė trumpesnė nei vieneri metai, leidimas galioja studijų laikotarpiu.

2. Nepažeidžiant 16 straipsnio, gali būti atsakyta pratęsti leidimą gyventi arba leidimas gali būti panaikintas, jei jo turėtojas:

- a) nesilaiko galimybei užsiimti ekonomine veikla pagal 17 straipsnį nustatytų apribojimų;
- b) studijuodamas nepasiekia priimtinos pažangos pagal nacionalinės teisės aktus ar administracinę praktiką.

13 straipsnis

Mokiniam išduodamas leidimas gyventi

Leidimas gyventi mokiniams išduodamas ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui.

14 straipsnis

Neatlygintiems stažuotojams išduodamas leidimas gyventi

Neatlygintiems stažuotojams išduoto leidimo gyventi galiojimo laikas atitinka paskyrimo trukmę arba yra ne ilgesnis kaip vieneri metai. Išimtiniais atvejais jis gali būti vieną kartą pratęstas ir tik tam laikotarpiui, kuris reikalingas įgyti valstybės narės pagal jos teisės aktus ar administracinę praktiką pripažintą profesinę kvalifikaciją, jeigu leidimo turėtojas toliau tenkina 6 ir 10 straipsniuose nustatytas sąlygas.

15 straipsnis

Savanoriams išduodamas leidimas gyventi

Leidimas gyventi savanoriams išduodamas ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui. Išimtiniais atvejais, jei atitinkama programa trunka ilgiau nei vienerius metus, leidimo gyventi galiojimo laikas gali atitikti tą laikotarpį.

16 straipsnis

Leidimų gyventi panaikinimas arba atsisakymas pratęsti

1. Valstybės narės gali panaikinti arba atsisakyti pratęsti remiantis šia direktyva išduotą leidimą gyventi, jeigu jis buvo gautas apgaulės būdu arba paaiškėjus, kad turėtojas neatitiko arba nebeatitinka 6 straipsnyje ir, priklausomai nuo to, kuris straipsnis taikomas atitinkamai kategorijai, 7-11 straipsniuose nustatytas sąlygas dėl atvykimo ir gyvenimo.

2. Valstybės narės gali panaikinti arba atsisakyti pratęsti leidimą gyventi viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar sveikatos sumetimais.

IV SKYRIUS

ATITINKAMIEMS TREČIOSIOS ŠALIES PILIEČIAMS TAIKOMAS REŽIMAS

17 straipsnis

Studentų vykdoma ekonominė veikla

1. Ne studijų laiku ir pagal priimančiojoje valstybėje narėje atitinkamai veiklai taikomas taisyklės ir sąlygas studentai turi teisę vykdyti ekonominę veiklą dirbdami pagal darbo sutartį, ir jiems gali būti suteikta teisė užsiimti savarankiška ekonomine veikla kaip savarankiškai dirbantiems asmenims. Gali būti atsižvelgiama į darbo rinkos padėtį priimančiojoje valstybėje narėje.

Prireikus valstybės narės suteikia studentams ir/arba darbdaviams išankstinį leidimą pagal nacionalinės teisės aktus.

2. Kiekviena valstybė narė nustato didžiausią valandų skaičių per savaitę arba dienų ar mėnesių skaičių per metus, kuriomis leidžiama užsiimti tokia veikla, bet ne mažiau kaip 10 valandų per savaitę arba atitinkamą dienų ar mėnesių skaičių per metus.

3. Priimančioji valstybė narė gali riboti galimybę užsiimti ekonomine veikla pirmaisiais gyvenimo joje metais.

4. Valstybės narės gali reikalauti, kad studentai atitinkamos valstybės narės paskirtai valdžios institucijai iš anksto arba kitokiu būdu praneštų apie tai, kad jie užsiima ekonomine

veikla. Darbdaviai taip pat gali būti įpareigojami pranešti iš anksto arba kitokiu būdu.

V SKYRIUS

TVARKA IR SKAIDRUMAS

18 straipsnis

Procedūrinės garantijos ir skaidrumas

1. Sprendimas dėl leidimo gyventi išdavimo arba dėl jo pratęsimo priimamas ir pareiškėjui apie tai pranešama per laikotarpį, kuris nesudaro kliūčių atitinkamoms studijoms, tuo pačiu suteikiant kompetentingoms institucijoms pakankamai laiko prašymui nagrinėti.

2. Jei pateikta prašymą patvirtinanti informacija neatitinka reikalavimų, prašymo nagrinėjimas gali būti sustabdomas, o kompetentingos institucijos praneša pareiškėjui, kokios papildomos informacijos joms reikia.

3. Atitinkamam trečiosios šalies piliečiui, vadovaujantis pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus numatytais pranešimo procedūromis, pranešama apie bet kurį sprendimą atmesti prašymą dėl leidimo gyventi. Pranešime nurodomos galimos žalos atlyginimo procedūros bei terminas, per kurį galima imtis veiksmų.

4. Kai prašymas yra atmetamas arba panaikinamas pagal šią direktyvą išduotas leidimas gyventi, atitinkamas asmuo turi teisę imtis teisinių veiksmų prieš atitinkamos valstybės narės valdžios institucijas.

19 straipsnis

Pagreitinta leidimų gyventi arba vizų išdavimo studentams arba mokiniams tvarka

Valstybės narės valdžios institucija, atsakinga už studentų arba mokinių, kurie yra trečiosios šalies piliečiai, atvykimą bei gyvenimą, ir aukštojo mokslo įstaiga arba mokinių mainų programą vykdanči organizacija, šiuo tikslu pripažinta atitinkamos valstybės narės pagal jos teisės aktus ar administracinę praktiką, gali sudaryti susitarimą dėl pagreitinamos įleidimo tvarkos, leidžiančios išduoti leidimus gyventi arba vizas atitinkamo trečiosios šalies piliečio vardu, nustatymo.

20 straipsnis

Mokesčiai

Valstybės narės gali pareikalauti pareiškėjų sumokėti mokesčius už prašymų pagal šią direktyvą nagrinėjimą.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21 straipsnis

Pranešimas

Reguliariai, o pirmą kartą iki 2010 m. sausio 12 d., Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pranešimą apie šios direktyvos taikymą valstybėse narėse ir prireikus pasiūlo pakeitimus.

22 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję per 2007 m. sausio 12 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias nuostatas, daro juose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

23 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostata

Nukrypdomos nuo III skyriaus nuostatų ir ne ilgiau kaip iki 22 straipsnyje nurodytos datos, valstybės narės neprivalo išduoti leidimų gyventi pagal šią direktyvą.

24 straipsnis

Terminai

Nepažeidžiant Direktyvos 2003/109/EB 4 straipsnio 2 dalies antrosios pastraipos, valstybės narės neprivalo atsižvelgti į laikotarpį, kurį studentas, mainų programoje dalyvaujantis mokinys, neatlygintinas stažuotojas arba savanoris gyveno jų teritorijoje, siekdamas suteikti atitinkamiems trečiosios šalies piliečiams kitas teises pagal savo nacionalinę teisę.

25 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

26 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms pagal Europos bendrijos steigimo sutartį.

Priimta Briuselyje, 2004 m. gruodžio 13 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

B. R. BOT